

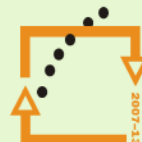
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 13. 2. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_15_CJL_M

Ročník: II.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Jazyk a komunikace

Tematický okruh: Tvarosloví

Téma: Slovesa

Metodický list/anotace:

Žáci si stručně zopakují základní mluvnické kategorie sloves a prakticky si procvičí zvláště určování slovesného rodu, způsobu a vidu. Možno využít i v ostatních ročnících.

Mluvnické kategorie sloves

- **Osoba** (1.,2.,3.)
- **Číslo** (jednotné – singulár, množné – plurál)
- **Čas** (přítomný, minulý, budoucí)
- **Způsob** (oznamovací, rozkazovací, podmiňovací)
- **Rod** (činný a trpný)
- **Vid** (dokonavý a nedokonavý)

**U následujících sloves určete
slovesný způsob a vid
a pak utvořte vidový protějšek**

- Dělal bych, jako bych to neviděl.
- Upozorni ho, aby nezapomněl na schůzku.
- Vyprávěl mi příběh ze svého dětství.
- Poprosil mě, abych mu půjčil učebnici.
- Uvidíme, zda se zachová čestně.
- Utíkej rychle, ať tě nedohoní.
- Nakupuj jen levné věci, protože šetříme.
- Procvičujte si ohebné druhy slov.
- Kočka zamňoukala a zmizela.

Řešení

- Podm., N, udělal
- Podm., N, neuviděl
- Rozk., D, upozorňuje
- Podm., D, nezapomínal
- Ozn., D, prosil
- Podm., D, půjčoval
- Ozn., D, vidíme
- Ozn., D, chová se
- Rozk., N, uteč
- Ozn., D, honí
- Rozk., N, nakup
- Ozn., N, ušetříme
- Rozk., N, procvičte
- Ozn., D, mňoukala
- Ozn., D, mizela

Rozhodněte, zda se jedná o **činný nebo **trpný** rod
a **věty převeďte** tak, aby **slovesa** byla **v opačném slovesném rodu**:**

- Jednalo se o vás na schůzi.
- Žáci odevzdali přihlášky k maturitě.
- Na šampionátu se získalo mnoho ocenění..
- Musíme pracovat každý den.
- Staví se tu nové domy.
- Co se hraje dnes v divadle?
- V Čechách se pije hodně piva.
- Tady se dobře vaří.
- Co vaříš?
- Pokoje musí být vyklizeny už dopoledne.
- Informovali jsme ředitele.

Řešení

(T = trpný, Č = činný)

- T; Jednali jsme o vás na schůzi.
- Č; Přihlášky k maturitě byly odevzdány.
- T; Na šampionátu získali mnoho ocenění.
- Č; Musí se pracovat.
- T; Stavíme tu nové domy.
- T; Co hrají dnes v divadle?
- T; V Čechách pijeme hodně piva.
- T; Tady dobře vaří.
- Č; Co se vaří?
- T; Pokoje jsme museli vyklidit už dopoledne.
- Č; Ředitel byl už informován.

Citace, zdroje a literatura

- KOLEKTIV PRACOVNÍKŮ ÚSTAVU PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR. *Pravidla českého pravopisu*. Praha: Fortuna, 2011, ISBN 176-1112-11.